

KLOKKENLUIDER LUXLEAKS TÓCH ERKEND DOOR HOOGSTE EUROPESE RECHTER

Geplaatst op: 17 maart 2023

Laatst aangepast op: 17 maart 2023

Klokkenluider Halet heeft na een strijd van meer dan tien jaar uiteindelijk gelijk gekregen. De Grote Kamer van het EHRM neemt hem in bescherming. Het lekken van vertrouwelijke informatie van zijn werkgever PwC was toegestaan. Halet handelde in het publieke belang en leverde een bijdrage aan het maatschappelijke debat over multinationals en belastingbetaling. De eerder aan Halet opgelegde boete is onterecht. Halet heeft recht op schadevergoeding.

foto: Depositphotos

In 2012 werkte Raphaël Halet bij advieskantoor PricewaterhouseCoopers (PwC). Halet deelde interne belastingdocumenten met een journalist, net als een andere klokkenluider, Antoine Deltour, eerder deed. Dit is bekend komen te staan als de Luxleaks. De journalist onthulde hoe grote internationale bedrijven deals met de Luxemburgse overheid sloten om zo min mogelijk belasting te betalen. De Luxemburgse strafrechter legde Halet een boete van € 1.000 op voor het lekken van

vertrouwelijke informatie. Daarbij liet de Luxemburgse rechter zwaar wegen dat PwC schade had geleden door de openbaarmaking van de documenten: de goede reputatie van PwC was aangetast en het vertrouwen van klanten was geschaad.

In 2021 oordeelde een kleine kamer van het EHRM (zeven rechters) dat dit géén schending van de vrijheid van meningsuiting was. Na afweging van alle belangen concludeerde het EHRM dat de Luxemburgse strafrechter een boete mocht opleggen. Halet liet het er niet bij zitten en ging in beroep bij de Grote Kamer van het EHRM, bestaande uit zeventien rechters. Slechts een zeer klein deel van de zaken die in hoger beroep aan de Grote Kamer worden voorgelegd wordt daadwerkelijk in behandeling genomen. Maar deze kwestie vond de Grote Kamer belangrijk genoeg. In deze spraakmakende zaak is de Grote Kamer van het EHRM onlangs 2023 tot een tegenovergestelde conclusie gekomen. Halet wordt alsnog erkend als klokkenluider en in bescherming genomen.

De Grote Kamer zet, in een arrest van meer dan zeventig pagina's, de criteria voor bescherming van klokkenluiders op een rij en geeft daar verder invulling aan. Van belang zijn de wijze van openbaarmaking, het algemeen belang, de authenticiteit van de openbaar gemaakte informatie, de goede trouw van de klokkenluider, de aan de werkgever veroorzaakte schade en de aan de klokkenluider opgelegde sanctie. Al deze factoren moeten worden meegewogen. De Grote Kamer geeft veel gewicht aan het belang van het publieke debat over belastingbetaling door multinationals.

De Grote Kamer komt tot de conclusie dat deze klokkenluider beschermd wordt door artikel 10 EVRM, het recht op vrijheid van meningsuiting. Halet mocht informatie met een journalist delen, ook al ging het om vertrouwelijke stukken. Het EHRM wijst nadrukkelijk op het 'chilling effect' van een boete voor een klokkenluider. Dat raakt de vrijheid van meningsuiting van iedereen die een misstand wil melden. Het EHRM veroordeelt de staat Luxemburg om aan Halet € 15.000 schadevergoeding en € 40.000 kosten te betalen.

Uitspraken van de Grote Kamer van het EHRM wegen zwaar. Deze doortimmerde uitspraak is een 'landmark decision', waarmee het EHRM de bescherming van klokkenluiders vergroot en verder invult. Halet heeft er lang voor moeten strijden, maar uiteindelijk heeft hij een grote overwinning voor klokkenluiders bereikt.

Otto Volgenant

Otto Volgenant is partner bij Boekx Advocaten